

חובש ניסן בולע כל החבשים
מאן: ב' ניסן יארק גאטעוועל'ן

והוא כפשוטו לנגד עיניכם כסידור החפלה והן אל כביר לא ימאס וממילא יש מקום להחקבל אז עייז חפלת כל ישראל וחפלת הרבים מכל המון בניי נשמעת יותר עייכ נאמר עייז החדש אשר ישועות בו מקיפות כי הישועות באין לכ"א ואי שנענין בחפלתו כנ"ל:

① ת"ש

(א) ויהי ביום השמיני. שמיני למלואים א. הוא ראש חודש ניסן ב שהוקם המשכן בו ביום, ונטל עשר עטרות השנויות בסדר עולם

(ו, מ"כ ט ב): ב' ניסן

⑥ ת"ש

עוד פירוש על ו"ה שנעלם מהשם, כי הוי"ה מורה ישמחו השמים ותגל הארץ ותהלים צו י"א, והנה בשמים נראה תמיד גדולתו, אבל בארץ מכוסה ונעלם, והיינו ו"ה שנעלם מהשם עד לעתיד שיתגלה כבוד ה', אז ותגל הארץ במהרה בימינו אמן.

ת"ש ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן תנא אותו זים נבל עשר עטרות ראשון למעשה בראשית ראשון לנשיאים ראשון לכהונה ראשון לעבודה ראשון לירידת האש ראשון לאכילת קדשים ראשון לשכן (ו) שכיה ראשון לכך את ישראל ראשון לאיסור הבמות ראשון לחדשים

③ פ"ב

⑦ ת"ש

ה ויראה לי דהענין כן הוא דוכיור יצ"ם כתבה התורה למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך וזהו כמו דכתיב שהזכור בכל יום ומכל מרכיבין הלילות כדאיתא ספ"ק דברכות הרי צותה התורה שפורש להזכיר בכל יום ובזכירה עמלק כתיב והיה בהניח ועי חמחה את זכר ועי ונילחה התורה דהבלית זכירה זו כדי לקיים תמחה והוה לעתיד לבא כסובין ולכן די כשנוכירה פעם בשנה שבכל שנה אנו מצפים לחבליהוין בחדש ניסן כפי שאמרו חז"ל בניסן נגאלו ובניסן עתידין וכו' ולכן מסמיכין זכירה עמלק קודם פורים הסמך לניסן

ויהי ביום השמיני ונו' (שם ט א), אחר ז' ימי המלואים, ואחד בשבת היה, וראש חודש ניסן היה, ובו ביום עמדו אהרן ובניו ורחצו את ידיהם ואת רגליהם מן הכיור, ועבדו את כל העבודות, והסדירות על הסדר, ובו ביום התחילו הנשיאים להקריב, שנאמר ויהי המקריב ביום הראשון (כמדבר ז יב), [ב] (ב) ראשון למעשה בראשית, ראשון לנשיאים, ראשון לשכון שכינה בישראל, שנאמר ושכנתי בתוך בני ישראל (שמות כט מה), ראשון לאיסור במה, ראשון לכהונה, ראשון לברכה, ראשון לעבודה, (ד) ראשון לחדשים, ראשון לשחיטת צפון, ראשון לאכילת קדשים, ראשון לירידת האש, שנאמר ותצא אש ונו' (ויקרא ט כד), בו ביום הקריבו ישראל תמידין נדרים ונדבות חטאות ואשמות בכורות ומעשרות, ועל אותו יום הוא אומר, עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו (שיר השירים ד טו), עורי צפון, (ג) זו עולה הנשחפת בצפון, ובואי תימן, אלו שלמים הנשחטין בדרום, הפיחי גני, זה אהל מועד, יזלו בשמיו, זה קמורת הסמים, יבא דודי לגנו (שם), זו השכינה, ויאכל פרי מגדיו (שם), אלו הקרבנות, באתי לגני אחתי כלה (שם ה א), זה יום שמיני, אריתי מורי עם בשמי (שם), זו קמורת ולבונה והמנחות, אכלתי יערי עם דבשי (שם), אלו איברי העולה ואימורי קדשי קדשים, שתיתי ייני עם חלבי (שם), אלו הנסכים [ג] ה) ואימורי קדשים קלים, אכלו רעים (שם), זה משה ואהרן, שתו ושכרו דודים (שם), זו כנסת ישראל.

⑧ ת"ש

ב ביום ה' החדש הראשון באחד לחדש תקים אתי משכן אהל מועד: ב' ניסן

נגאלו בניסן עתידין לנאל

⑩ ת"ש

ואמר שמת אברהם אבינו כליל פסח.

⑪ ת"ש

ב"א קכ"ג ויצו אברהם את יצחק בנו שישמר מצוה ה' (פ"ט) ויברכהו, וימת אברהם ס"ז שנים לחיי יעקב ועשו (הוא ז"ל קכ"ג) נס' דן ידן מ"ו. וי"ד לך לך דל"ח רע"ג, אברהם מת צפנת, סקבר בשנת סובה ר"ח סנת (פ"ל אלף סחקמ"ח)

⑫ ת"ש

ואתה תבא אל אבותיך בשלום תקבר בשיבה טובה. מבת הוא סוד המורה והמת בו נדבק בשכינה הנקרא אתי כמו שמכנה מסוס גדלו לה' אתי ומינות האורח שכיח והוא הבשורה טובה כמו שנמש

④ ת"ש

החדש אשר ישועות בו מקיפות,

⑤ ת"ש

א. בפי' החדש אנו אומרים בפיוע מוסף. החדש אשר ישועות בו מקיפות י"ל עפ"י קדוש זקוני בני יששכר (מאמר אי' לניסן אות צי) עמשארו"ל מפני מה ישראל מחפללן ואינן נענין מפני שאינם יודעים להחפול בשם היינו שאינם יודעים לכוון לירוף השם השולט באותו חדש שריוך צעת חפלת ר"ח כנודע בזהארו"ל עכד"כ. וכנה לאו כ"ע גמירי לירופי השמות אולם בחדש ניסן אשר הוא לירוף (ישמחו השמים ויחגל בלחה) יקויק כפשוטו אשר כל העולם יודעים לכוון זה

בו. והוא מבטל קליפה שכנגדו מסוד הרין באה וישתקה מחסר וכאשר
 בא לעולם פי' או נכנע ספני הקדושה. כמו הא' הכרומו בו ובקליפה
 נדבכת כלבי' עוז נפש תחמ"ד והם יונקים מכלב רע בעל צפון אשר תחתיו
 י"ב מאות וד' כלבים כשמו התנא ר' מאיר סוכיה שבכולם בסוד שם של
 ד' והענין הרמו שבו אלף ושישה והוא רותח ברמו וקבלה אשכנזי קבלתי
 בלחשה מסוד תשר"ם והבן מאד (מלכנו מספר קנייס) ופי' דן ידן כתב
 פי' למא' הנ"ל טבת הוא סוד המוב פי' הוא חדש טבת סוד' טובה טבת
 סל' טובה והמת בו נדבק בשבינה הנקראת את"י פי' דע טבת גי' ת"יא
 ודו את"י ומיתת האורחי טוביה פי' מיתת אברהם טוביה הנקרא איתן
 האודח שמת בטבת כנודע מספרי המקובלים סוד יתקבר יבשיבה יטובה
 למפרע טבת והיא הבשורה טובה וכו' והוא המבטל קליפה כנגדו פירוש
 שקליפה ג"כ הנקראת טבת בסוד וכת טבת. הזכר טבת בספר דניאל והוא בא
 מצד צינור שמאל שבבינה. שדינין טעוין מיניה וכו' והאשי הקליפה טבת
 הולך דרך חסר או נכנעת ונשמלת ואין לקליפה תקיפה כלל (טס) :

13) בין ימי צדק ושלום

והנה בספר קרניים מאמר וחי' ציבור קן ידיו
 הביא רבינו מהרש"ם ז"ל מספרי המקובלים
 דאברהם אבינו נפטר בטבת ועשו סמך לזה תקצר
 בשיבה טובה ר"ת טבת יע"ש. וקשה דל"ה אפי' לא כר"ה
 ולא כר"י. וראיתי בספר פרשת אליעזר שהיא ג"כ ביאור
 על ס' קרניים הנז' דיישב זה ע"פ מ"ש בספר קרניים
 עלתו במאמר הקודם לזה שנחודש ניסן כלולים כל החודשים
 ונמלא שיש בחודש ניסן ימים השייכים לחודש טבת והוא
 נפטר בניסן ביום השייך לחודש טבת עכ"ל יע"ש, ולפי
 דבריו הנז' י"ן להשוות דברי ר"ה ור"י בלדיה ומיחה על
 אבות דהכי ד"ל גם ר"ה יודה בניסן טלדו וניסן מתו
 ומ"ש בתקרי הייט בימים של ניסן השייכים לחודש תשרי
 אך בלמס זה דוחק ודך שכתבתי לעיל להשוות דבריהם
 הוא יותר מרזוח :

14) באר שבת בקוביא

ביום החדש הראשון באחד לחדש. הוה ליה
 למימר בקיצור באחד לחדש הראשון,
 והנראה על פי מה שקבלנו דאותן הי"ב ימים
 הראשונים דניסן ימי הקרבת הנשיאים, המה
 כה כללי לי"ב חדשי השנה, כל יום רומז
 לחודש שלם, כן שמענו מכבוד אדמו"ר הרב
 הק' מהרמ"מ זצ"ל, וזכי הראות יכולין
 להתבונן בכל יום איזה מאורעות יהיה בחודש
 אשר הוא נגד היום ההוא, וכבוד אדמו"ר הרב
 הק' מהרריע"צ היה כותב ברוח קדשו בכל
 יום מה יהיה בכל חדש, כנודע הדבר בפרסום
 לחבורתינו קדש, ובאותו השנה שנתבקש
 בשיבה של מעלה בחדש מנחם, לא כתב רק
 עד מנחם, והענין הוא בפרסום, ואם כן לפי"ז
 יום הראשון הוא נגד כל החודש הראשון,
 וז"ש ביום החדש הראשון, רצ"ל באותו יום
 שהוא נגד החדש הראשון, היינו באחד
 לחודש, ג"ל.

15) מאמר בשם חסידים
 ית. ומכוון ביום הזה ר"ח ניסן שהוא נשיא נחשון
 בן עמינדב למטה יהודה (כניל באוח
 ע"י) כי בניסן עמידוין ליגאל כניל והוא חדש הגאולה.
 וידוע באגרא דלכה (פי' פקודי) שם החזה מלובלין

רבו הקדוש זללכה"ה ז"ע כי כל יום מייצג נשיאים הוא
 כנגד חדש מייצג חדשי השנה היינו יום א' ר"ח ניסן
 כנגד חדש ניסן כולו ויום צ' כנגד חדש אייר וכן כסדרן
 ופי' צוה עה"כ ביום החדש הראשון באחד לחדש עיי"ש
 וזכו כיון שהחדש ניסן מסוגל ומעוהד לגאולה נמלא
 כי יום א' (ר"ח) כנגד החדש כולו כנז' ע"כ צו ביום
 נשיא שצט יחודל הוא דוד שיצא ויגאלנו צ"ב :

16) מאמר בשם חסידים

ב. עוד י"ל צוה עפיומש"כ קדוש זקינו באגרא דלכה
 (פי' פקודי) עה"כ ביום החדש הראשון באחד
 לחדש וגו' דהול"ל בקילור באחד לחדש הראשון וכו' עפ"י
 המקובל דכה הי"ב ימי ניסן שהקריבו הנשיאים הם כה
 כללי לכל י"ב חדש כל יום לחדשו וכמו שהביא שם
 רבינו הקדוש מלובלין ז"ע צוה קדשו וכו' נמלא
 שיום א' הוא כנגד החדש הראשון ח"ש צה"ש הראשון
 היינו אותו יום שהוא כנגד החדש הראשון ניסן היינו
 שהוא כנגד החדש הראשון כולו והיינו באחד לחדש
 עכד"ה, ולפי"ז נמלא הכס שנעשה ביום עשירי לחדש
 שהוא שצ"ח הגדול אז כשילאו ממלרים ביום ה' כמבואר
 בסדר עולם (שביה אז י' בחדש חל בשבת) וקשרו את
 הגד"י בצרעו המטה ומלרים היו עובדים לשה והיו
 שיניהם קרות ולא יכלו לישראל מאומה ועשו הצבורות
 מלחמה והרגו מהם ישראל הרבה באותו יום כמבואר
 במדרש וצטור במקומו. והנה עשירי לניסן הוא לפי
 הנז' כנגד חדש העשירי. הוא טבת וחדש טבת מבואר
 בספר יצירה קשר גד"י בעולם. והנה מבואר בקרניים
 ודן ידיו (פרק ו') סוד טבת לירופו מפסוק (תהלים
 ל"ד - ד) גדליו להי אחי וגרוממה שמו יחדיו כי חדש
 טבת הוא סוד הטוב"ה וכו' והוא מבטל קליפה שכנגדו
 וכו' ובקליפה נדבקים וכו' והמה יונקים מהכלב הרע
 וכו' וע"ש דן ידיו ביאור הענין תחמ"ד כמספר הכלבים
 שחמה בעל לפו"ן וגם פי' צוה שם לשון ההרניים מקבלה
 אשכנזית בסוד רש"ת ד"ס לבעל ע"י כה טבת לעומתו
 כה הכלביים עיי"ש [וע"י בעשרה מאמרות להרמ"ע
 מפאלו (מאמר תקור דין ח"ג פ"ט) צענין הכל"ב והגד"י
 שקפלו מראש הגג] והנה י"ל צוה ענין הכל"ב והגד"י זה
 לעומת זה (אשר אסרה תירה כה הכלב גם במחירו
 כשנתחלקו כמו הגדי ומחיר כלב וכו') הגד"י שהוא מזלו
 בטבת כנז' לעומת הכלב שאז בטבת מצטלן כה
 הכלביים ע"י כה החד"ש טבת כמבואר בכל הפרק
 בקרניים כנז'. והנה נאמר בכתוב (שמות י"א - ה')
 ומח כל צבור בארץ מלרים וגו' ולכל בני ישראל לא יחרץ
 כל"ב לשונו וגו'. ולכאורה יפלא מה ענין הכל"ב לכאן
 וצוה יובן כי ניצח משה שיחול הכיגה ומיחה הצבורות
 ע"י מלחמות ישראל (כנז' מהמדרש) ביום י' ניסן שהוא
 כנגד טבת כניל וטבת הוא מבטל כה הכל"ב כנז'
 מקרניים ע"כ נאמר ולכל בני ישראל לא יחרץ כל"ב לשונו
 ולא יכלו המלריים אז להביד להם נגד ישראל שלקחו
 הגד"י לפסח כנז' מהעור והנה בחדש טבת יולא הלידוף
 מפסוק גדליו להי אחי וכו'